

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Centret för
livslångt
lärande

VID ÅBO AKADEMI OCH YRKESHÖGSKOLAN NOVIA

RESILIENSVERKSTADEN II

”med fokus på barnen”

Anna Toivonen, Legitimerad psykolog
Arbetsplatspsykolog och coach

Doktorand i psykiatri, Turun Yliopisto
Föreläsare på Åbo Akademi i psykologi, 2014-
Intressen inom psykologi: psykisk förstahjälp, neuropsykologiska
förändringar vid psykisk ohälsa, resiliens

Annars gillar jag att: skräna högt till ljudet av elgitarrer, rida, resa med
lonely planet som guide

<https://www.facebook.com/annatoivomielelle>
<https://www.instagram.com/annatoivomielelle/>

Resiliensverkstaden- en femstegsmodell

INLEDANDE ÖVNING

10 min

Resiliens i barndomen

- Kauai- studien på Hawaii (Verner m fl, 2003)

”Det är lika viktigt att uppmärksamma skyddsfaktorer i barnets utveckling som riskerna”

”Maskrosbarnen- barnen som blev bra trots allt..”

”Den avgörande faktorn var samspelet med andra”

Hur mår finska barn?

- FinLapset, 6% av 4-åringarna lever tillsammans med allvarligt psykiskt belastad vuxen (Ranta-aho, 2020)
- Riskfaktorer för belastning i familjer ökar då:
 - en förälder
 - yngre föräldrar
 - lägre utbildning
- För barns belastning:
 - nyfamiljer
 - ensamförälder

Möten med maskrosbarnen

- Känner du igen fenomenet?
- Vad kommer du ihåg om situationen?
- Vad tror du att var avgörande?

Att stöda barns resiliens

Samhällelig nivå: tillgången till dagvård, jämlikhet

Institutionell nivå: läroplan

Enhetsnivå: vårt sätt att fostra

Gruppnivå: att utveckla delaktighet, kamratskap

Individnivå: barnets unika styrkor, familjens resurser

Resiliensverkstaden- en femstegsmodell

1. Att skapa en trygg grupp

Vad görs då ett nytt barn kommer med i gruppen?

Hur stöder vi kamratskap?

Vilka vuxna jobbar i gruppen? Finns det vikarier?

Hurudan stämning finns arbetarna emellan?

Sociala trafikregler

Den fria leken

Schemalagd verksamhet

Sociala trafikregler?

2. Rutiner i fokus: vardag

Vem tar emot
barnen?

Hur utbyts
information med
hemmet?

Hur delaktiga är
barnen?

Fokus på
övergångar : vad
göra då vi väntar

Hur förhåller vi
oss till misstag?

Hur gå ner i varv
till vilan

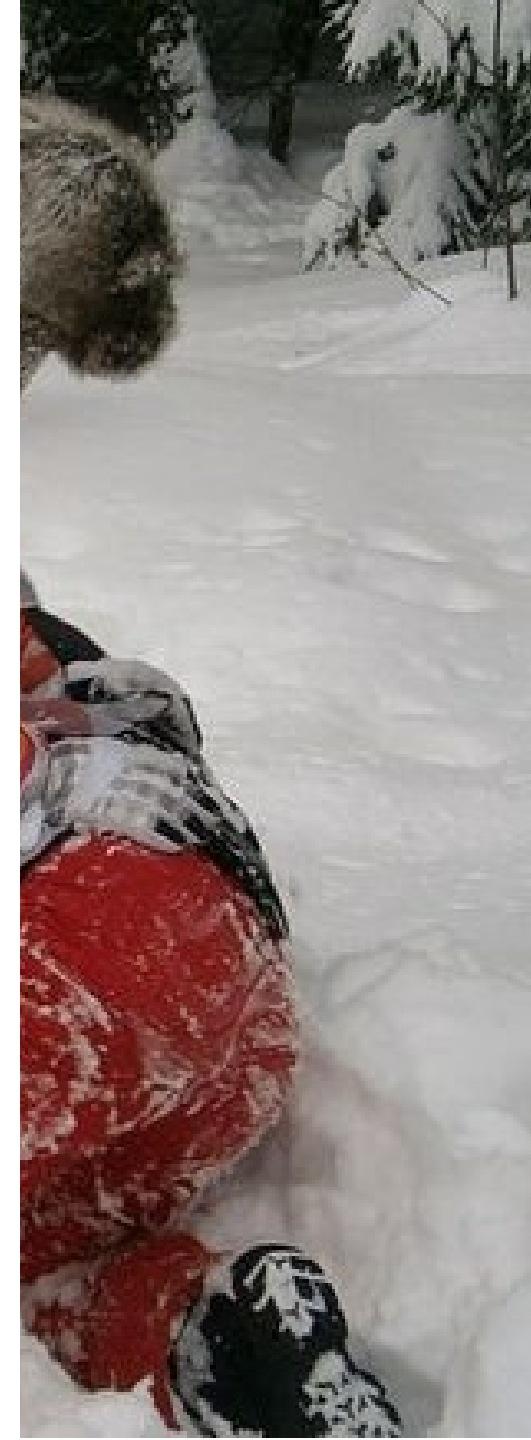
Schema

Övergångar i det dagliga schemat

Barn i behov av särskilt stöd

- Hur förebygger vi övergången?
 1. Rutinmässighet
 2. Tydliga förväntningar
 3. Synligt och kommunikativ schema
 4. Inte vad någon "inte ska göra, utan vad ni önskar att barnet ska göra"

3.

Verktygsbacken

Barnets

utvecklingsfas

Anknytningen

Motoriken

Att uppfatta stämningar

Kommunikationen

Att finna intresse för leken

Att samarbeta-parallellt

Att lära sig regler-samarbetslek

Att stärka kamratskap

Att känna samhörighet

Att träna medkänsla

Verktygsbacken:
att skapa
delaktighet och
social
kompetens

Fokus anknytning: famnen,
tröst, att svara på barnets
signaler

Motoriken: barn olika,
identifiera vem som
behöver mera uppmuntran,
vem som har svårt med
misslyckade försök,
skraddarsy leken

Kommunikation: alternativa
kommunikationssätt,
samarbete med familjen

Verktägsbacken: att varva ner inför vilan

- Rutinerna
- Trygghetsobjekt
- "Andas tillsammans"
- "Handen på magen", "det kryper på ryggen"
- "Styrkeord"
- Sensoriska stimuli: täcken, ljud, ljus

Verktygsbacken: Lek och kreativitet

Mål: delaktighet, samarbete och problemlösning

Ett slott av mjölkburkar

- samlar in under två veckor kartonger
- alla målar en-två kartonger
- lim och annat material plockas fram
- regler för situationen uttalas
- barnens uppgift är att bygga ett slott, utan större hjälp av de vuxna tillsammans
- videofilma gärna
- den vuxnas uppgift att föra anteckningar, en positiv interaktion per barn
- alla får feedback efteråt med "mina styrkor"

Verktysbacken: "Jag och mina kamrater"

Mål: Identitetsbyggande och delaktighet

- Uppgift 1: Ett självporträtt: skulpturer, måla, rita, iskonst, "om jag vore ett djur"
- Uppgift 2: En bild av min familj: behandla relationerna i situationen, ta upp era iakttaganden med familjen efteråt
- Uppgift 3: Installation kamratskap, kombinera resultaten i uppgift 1 till en fin installation där alla får vara med, diskutera delaktighet, utanförskap, hur det känns att bli utanför, att man alltid ska hjälpa en kompis, vad man ska göra om man själv/ kompis hamnar i fara

Resiliensverkstaden- en femstegsmodell

4. Känslobabbel

- Lika viktigt att avveckla uppgifterna efteråt som att göra dem
- Gemensam samling
- Buu eller jaaa?!
- Särskilt viktigt att behandla ifall det uppkommit negativa känslor under uppgiften
- Använd känslomojies

5. Återfinn gnistan: utvärdering

”Att flexibelt ta in nytt, skrota det som inte fungerar och fokusera samt satsa på det vi är bra på”

TACK FÖR IDAG! HOPPAS VI SES SNART IGEN.

Du får tag på mig på anna.s.toivonen@icloud.com